

חדשנות ואקוסיסטם בפיזיותרפיה: חיבור בין קופת חולים מכבי לקהילה

רותם כהנא, יונתן בנדלק, חנה שרויטמן, שרון סלוטקין,
אלה מס עמית, אחמד נאסר, ד"ר דורית תדהר
מכבי שירותי בריאות, מחוז דרום

תוצאות:

הוזמנו 752 מטופלים משני מרכזים רפואיים (רעננה: 397; יבנה: 355), ומתוכם השתתפו בפועל 126 מטופלים. בשני המרכזים דווחה שביעות רצון כללית גבוהה מאוד מההתערבות (רעננה: 4.6; יבנה: 4.7 מתוך 5), עם ציונים גבוהים במיוחד לתחושת ההקשבה מצד המטפל (4.8–4.9) ולרכישת כלים חדשים לניהול הבעיה (4.1–4.3). בשיחות מעקב ברעננה, חודשיים לאחר ההתערבות, 66% מהמטופלים דיווחו על הבנה טובה יותר של מצבם, 44% על שיפור ביכולת ניהול הבעיה ו-52% על שימור הבריאות באמצעות הכלים שנרכשו, 11 מטופלים ביטלו תור לבדיקה לפיזיותרפיה. ביבנה דווח על הבנה טובה יותר של המצב בקרב 43% מהמשתתפים, שיפור ביכולת ניהול הבעיה בקרב 50% ושימור הבריאות בקרב 71%, כאשר 14 מטופלים ביטלו תור לבדיקה לפיזיותרפיה.

רקע:

מערכת הבריאות מתמודדת עם אתגרים מורכבים, כאשר להתערבויות רפואיות מיוחסת השפעה של עד-20% בלבד על איכות חיי המטופל, בעוד שאורחות החיים תורמים כ-30-40%. נתונים אלו מדגישים את הצורך בגישה רחבה וממוקדת-מטופל, המתייחסת לערכיו, סביבתו וליכולת לנצל משאבי קהילה קיימים. יישום גישה זו עשוי לתרום לשיפור התפקוד, איכות החיים העומס על השירותים הקליניים ואף לצמצום זמני ההמתנה – אתגר מרכזי במערכת הבריאות הציבורית. בהתאם לכך, מדיניות הבריאות העכשווית מדגישה חיזוק הרצף הטיפולי, שימוש יעיל במשאבי הקהילה והעצמת המטופל בהתאם לערכיו ורצונותיו.

מטרות:

להציג מודל ארגוני ליישום ימי בריאות אינטגרטיביים, המשלבים בין שירותי מכבי לבין משאבי קהילה רלוונטיים, במטרה ללוות את המטופל בפניה יזומה משלב ההמתנה לשירות, תוך חיזוק מסוגלות עצמית הדרכה לתרגול והכוונה למשאבי בריאות קהילתיים וניצול משאבים מיטבי.

שיטות:

ימי הבריאות פותחו כחלק מתהליך אסטרטגי רחב ובהשראת מודל ה-Community Day של מערכת הבריאות הבריטית (NHS). יישום שני מודלים: מודל קהילתי במתנ"ס ומודל מבוסס מרכז רפואי. בשני המודלים בוצע מסע מטופל שכלל זימונים יזומים מרשימות המתנה, מיפוי צרכים באמצעות דיאלוג בגישת What matters to you? ועקרונות Choosing Wisely, איתור דגלים אדומים והדרכה לתרגול כקו התערבות מרכזי. בנוסף נחשפו המשתתפים לשירותי רפואה, מקצועות בריאות ומשאבים קהילתיים.

מסקנות:

המודל הקהילתי מהווה כלי יישומי לחיזוק הרצף הטיפולי, העצמת המטופל ושימוש יעיל במשאבי קהילה, ובעל פוטנציאל להשפעה משמעותית על שנות חיים בבריאות טובה. כיום נבנית תוכנית להטמעה כחלק מעבודת מכבי הפיזיותרפיה, תוך דיוק הצרכי המשתתפים ומתן שירות מיטבי.

